

Տարեկան գինը 10 ռուբլի է և 7 ամսականը 85 կոպ.
Առանձին համարները ՍՊԵՆ ՏԵՂ 5 ԿՈՊ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատները.
Մեր հասցեն՝ Тифлис, редакция «Мшакъ»
Соломоновская ул., № 21.
Tiflis, Rédaction du journal «MSCHAK»
Միջազգային տեղեկություն № 2—53

ՄՇԱԿ

Խմբագրությունը բաց է առաւօտան 10—2
(բաց է կիրակի և տոն օրերին)
Յայտարարությունները ընդունվում են ամեն լիզով
Յայտարարությունները համար վճարում են
կապիտալի մեջ տեղադրվում 20—10 կոպ.
Տպարանի տեղեկություն № 67.

ՄՇԱԿ
Հասցեն՝ ТИФЛИСЪ, Редакция «МШАКЪ».
TIFLIS, Rédaction du journal «MSCHAK».
Յայտարարությունները համար վճարելով՝ I հրետի վրա խաղաքանչիւր տողատեղին
(պետք) — 20 կ., IV հրետի վրա — 10 կոպեկի.
ԱՊՐԱՐԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՄ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ 2Է ԸՆԴՈՒՆՎՈՒՄ

Ճօգեփին Մկրտչեան ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ
ամսյա 25 ին, առաւօտան ժամը 10-ին, անդրառն և երկարատե հիւանդութիւնից
յետոյ: Դաւն ցաւով համակված ամուսինը՝ Ստեփան Ե. Մկրտչեանի ան իւր
մահի յայտնում է իր բարեկամներին ու ծանօթներին Յուդարկաւորութիւնը այ-
սօր, առաւօտան ժամը 10-ին, ընակարանից (ժողովականայ Ձ 8) դէպի Կու-
կիայի կաթոլիկների գերեզմանատունը, ուր մատուան մէջ կը մատուցվի հանդի-
սաւոր պատարագ, օրից յետոյ նոյն գերեզմանատունը տեղի կունենայ թաղումը
360. 1—1

Ճօգեփին Մկրտչեան ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ
Օրիորդ Աննէ և տիկին Մերսէն Մարիանները անհուն կոկիծով յայտնում
են՝ առաջինը իր տիկնոջ քրոջ, երկրորդը իր տաղ՝ անմոռանալի
Ճօգեփին Մկրտչեան ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ
վաղաժամ մահը: Թաղումը այսօր, հինգշաբթի, մայիսի 28-ին, իր ընտանիքի
(ժողովականայ փողոց № 8) դէպի Կուկիայի կաթոլիկների գերեզմանատունը, ուր
մատուան մէջ կը մատուցվի հանդիսաւոր պատարագ, օրից յետոյ նոյն գերեզմա-
նատունը տեղի կունենայ թաղումը
361. 1—1

ԱՐՏԻՍՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ
ՀԱՅ ԴԵՐԱՍԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
Մասնակցութեամբ Տիկ. ՍԻՐԱՆՈՅՇԻ
Այսօր, հինգշաբթի, մայիսի 28-ին, յատուկ պատրաստութեամբ, ԵՐԻՐԴ
անդամ Թիֆլիսում կը ներկայացնէ ԼէՕԻ նոր պիեսը
ՄԵԼԻՔԻ ԱՂԶԻԿԸ
5 արար. 7 պարկեր.
ՄԱՍՆԱԿՈՒՄ Ե ԱՍԲՈՂԱ ԽՈՒՄԸ
Տոմարները վաճառվում են թատրոնի կասայում: Տեղերի գները սովորական են:
Սկիզբը երեկ, ճիշդ ժամը 8-ին:
ԻճԻՍԵՐՈՐ ՍԵՆՈՒՄԵԱՆ

Բ. Բ. ԱՄԻՐՋԱՆ
ԱՄԱՌՎԱՅ ԱՄԻՍՆԵՐԻՆ ԳՏՆՎԵԼՈՎ ԹԻՖԼԻՍԻՄ
ՏԱԼԻՍ Ե ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԵՐ
(ԶԵՆՈՒՄՈՒ ՊԵՏԱՐԱՆԵՐՈՎ)
Չայի կանոնադրում և ուղղում, նորից և զորացրած ձայնի, խորութեան, շնչաւորեան և ընթ-
մայի: Օպերային և համերգային ընդերքերի զննարկատուական դատարանի: Ամսագիր:
Ընդունվում են ամսն օր, բացի տոն օրերից, ժամը 10—3-ը և 5—7-ը:
Հասցեն՝ Միլիտարիական պող. № 23, սեփ. տուն:
Չայի փորձումը և քննումը — 2 ռուբլի տա. (կ.) 363. 2—1

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս Ը
ԱԿԵՐՎԱԾ ԾԱՅՐԵՐԿԻՐՆԵՐԻՆ
ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՏԵՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ ՍԵՐ ԻԾԱՆԻՈՒԹԻ ՏԱՏԻՍՆԱՆ ԵՒ
ԿՈՒՆԵՎՆԱՅԻՆ՝ պատերազմից զնաւածներին օգնող՝ ԿՕՄԻՏԵՏԻՐ օգնողին
հանգանակութիւն կազմակերպող Բիւրօն յայտնում է իր տեղեկութիւն Թիֆլի-
սի բարձրագոյններին, որ մայիսի 29-ին, ԿՕՄԻՏԵՏԻՐ ԵՐԱՍՏԱՓԱՆ ԵՄԻՍԿԱ-
ՅՈՒԹԻՆ Ժննդեան օրը, կը սկսվի երեք-օրեայ հանգանակութիւն:
1) Ուրբաթ, մայիսի 29-ին տեղի կունենայ ՏՈՒՓԱՅԻՆ ԶԱՆԳԱՆԱՅԻՆ
ԻՐԻՆ, որի ժամանակ կը վաճառվեն նշաններ և բացիկներ:
2) Շաբաթ, մայիսի 30-ին — ՄԻՆԵՐԱՍՏՈՐԱԿԱՆ ԵՐԻՐԴՈՐ: Թիֆլիսի բոլոր
սինէմատոգրաֆների սէանսներից զոյգացած եկամուտը կը յատկացվի
յօգուտ պատերազմից զնաւածներին:
3) Թիֆլիսի տեղական ԲՈՒՐՈՐ ԼՐԱԳԻՐՆԵՐԻ հատալվածաւոր, մայիսի 31-ին,
կիրակի, կը յատկացվի նոյն նպատակին:
4) Կիրակի, մայիսի 31-ին, պատասխան այգում տեղի կունենայ
ՄԵՆԾԶԲՈՍԱՆՔ վիճակախաղ-այգերով:
ՊԱՐԱԿԱՆԱՅ ՓԱՍՏԱԿԱՆՆԵՐԻՆ ՕԳՆՈՂ
ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ հրաւիրում է հայ հասարակութեան բարեխիտ ու ա-
ռաստանական անձանց ուղարկութիւնը պարսկահայ փա-
խաւանների ծով կարիքների վրա, որոնք արդէն վերադառնում են հայրենիք և կարիք
ունեն ճանապարհածախսի և իրանց քայքայված անտեսութիւնը վերականգնելու: Յանձ-
նաժողովս լիայն է, որ հայ հասարակութեանը չի զննայ իր բռնաւոր տալու իր թշուառ
կողմերին: պարսկահայ փախաւաններին:
Նուէրները կարելի է ուղարկել պ. Մարտի Արզումանեանի և կամ պ. Ալէք. Բա-
բայանի հասցեներով:
Ծանփաժողովի չորս-ամսեայ գործունէութեան տեղեկագիր-հաշիւը տպված է ա-
ռանձին գրքով: Գանկացողները կարող են ստանալ յանձնաժողովի գրասենեակում:
Արդիւնքային № 13. (առ.) 359. 2—2

«ՄՇԱԿԻ» ԳՐԱՆԵՆԱԿՈՒՄ ԴԱՍՎՈՒՄ Ե
Ա. ՔԱՆՆԻՍԻՐԻ ԿԱՊԻՏԱԼ
ՍԱՍՈՒՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ
Փոքրագրեր: Հատը 5 կոպեկ: Զանազան համարով հատը 8 կ. Գումարով գնողներին: գեղջ:

ՄԱՍՆԱԿԱՆ ԶԻՒՆԴԱՆՈՅ
Բարձրագոյն 13, տեղեկ. 4—21.
Ընդունվում են թէ կանացի և թէ ճակատ, նոյն-
պէս և վերաբերութեան կարիք ստեղծող մնայուն
շաղկապի հիւանդների (բացի վարակիչ և հոգեկան
հիւանդութիւններից) վարձքը զրկելու պայմանով:
Ընդունվում են կանացի հիւանդ. ամեն օր՝ ժ. 11—12 առ.:
Հիւանդանոցի բժշկները
Ա. Ա. Յարութիւնյան
Ն. Ն. Վանսի լոգոսով
Վ. Ա. Զարեմովսկի
Ի. Գ. Կարամկարան
Ա. Ա. Նովիցկի
Գ. Ն. Տէր-Ներսէսյան
Ա. Բ. Փեշեք
Ս. Գ. Շարապոնսկայ
(Կ.) առ 970. 100—68
ՄԵՐ ԿԱՐԴԻՔԸ
Շամախում շուտով կայանալու է
թեմական պատգամաւորական ժողով՝
որոշելու թեմական դպրոց հաստատու-
թեան և նրա տեղին որոշելու հարցերը:
Այդ առիթով Բագուի հասարակական
կոմիտէն, ինչպէս կարելի է տեսնել
տեղական «Արեւիկ» թիւթից, բաժնա-
վել է երկու բանակի. մի բանակը՝
միակ նպատակաւորմար և պատշաճ
վարք՝ համարում է Բագուն, միւս բա-
նակը՝ Շամախին:
Արեւմտեան թեմի հայ ժո-
ղովուրդը, ի դէմս իր պատգամաւոր-
ների, կոչվում է յունիսի 6-ին թիւ-
մական առաջնորդանիստ քաղաքում
որոշել երկու կարևոր հարց՝ 1) ինչ
միջոցներով պէտք է պահպանել թե-
մական դպրոցը, 2) ո՞ր քաղաքում
պէտք է բանալ դպրոցը:
Պէտք է ընդունել, որ առաջնորդ
կարգաւոր եպիսկոպոսի որոշումը
թողնել խնդրի վերջնական լուծումը
թեմական ժողովին՝ խնայելի և նպա-
տակաւորմար որոշումն է: Միայն ժո-
ղովուրդը իրաւունք ունի և ձեռնհաս
է իր մտաւոր սերնդի դատարարակա-
նութեան և իր թեմական հարցը իրաւորման
կոչված հատուտութեան բազմից որո-
շել: Ճիշդ է, կարող է պատահել, որ
պատգամաւորական ժողովը ունենայ
միակողմանի կազմ, հետևաբար և ան-
կարող հանդիսանայ իրեն իսկական
արտայայտիչ թեմի ժողովրդի կարիք-
ները, պահանջները և նրա կամքը,
բայց, յամանայ դէպք, ինչքան և ան-
կատար լինի ընտրողական սխառմը,
թեմական պատգամաւորական ժողովը
է միակ ձեռնհաս մարմինը՝ արտայայ-
տելու թեմի ժողովրդի կամքը:
Թողնելով ուրեմն, որ պատգամա-
ւորական ժողովը լուծէ հարցը, մա-
նուրին մնում է իր կարծիքը յայտնել
յարուցված խնդրի վերաբերութեամբ:
Մենք գտնում ենք, որ Շամախու
թեմի թեմական դպրոցը Բագուն
հիմնելու կողմնակիցները, որոնց ար-
տայայտիչ է հանդիսանում տեղական
«Արեւիկ» թիւթը, սխալ հողի վրա են
կանգնած, յանձնարարելով Բագուն
թեմի առաւելութիւնները, որ նրանք
ընդուն են յօգուտ Բագունի, թէ սա
զիսաւոր կենտրոն է, արդիւնաբերա-
կան կենտրոն, ունի ինտելիգենտ ոչ-
մեր, ունի բազմաթիւ դպրոցներ, կա-
րող է ներթափան միջոցներ հայթա-
յալելու:

Եւրոպայի այլ կերպարանք ստաց-
վեց, երբ պետական միջնակարգ դպ-
րոցների թիւը, այն ևս զանազան տի-
պի, բազմազան, և հայ ժողովրդի մա-
նուրները հնարաւորութիւն ստացան
մեծ թիւով մտնել այդ պետական դպ-
րոցները: Իսկ թեմական դպրոց մե-
ծաւոր թիւը թեմական և այդտեղ
ուսումնի աւարտածները կարողանում
էին միայն ընդգրկել կամ քահանայա-
կան կամ ուսուցչական պաշտօն:
Յաջող անգամ ցույց կը տանք, որ
մեր թեմական դպրոցները, նոյն իսկ
ներախեան դպրոցը, չեն տուել մեզ
բազմաթիւ մեր ազգային գործիչ-
ների, որոնցից շատերը ունի են պե-
տական դպրոցներում:
Հ. Առաքելեան
ՀԱՄԱՇԽԱՐԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ
—
ՊԱՏԵՐԱԶՄ
ԹԻՒՐԿԻԱՅԻ ԴԵՄ
—
ՈՒՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԴԱՐԿԱՆԵԼՈՒՄ
(Պետ. Հեռ. Գործ.)
24 մայիսի
ՍՈՂՈՒՆ. — (Ուշացած) Միլիտէնից

ները խեղցին թիւրքերից երեք կարգ
խորամառ: Վերջերս եկած ծանր թըն-
դանքները ուղարկեցին թշնամու
դիրքերը, մանաւանդ թերակողմը վրա
կիսող բուրները:
Դաշնակիցների առաջնադպրոցում Գա-
լուպի թերակողմը պատկանէ աշո-
ղու թեմաւոր: Թիւրքաց կորուստները
մեծ են: Թիւրքերին օգնութիւն է ու-
ղարկված ցամաքային ճանապարհով,
որովհետեւ երկրից են կրում, թէ յար-
ձակում կը գործեն Մարմարա ծո-
վում դանդաղ անգլիական սուզանա-
ւորներ:
Անգլիական մի հակառակմանաւ որ-
բակոնց Ակապում՝ Ադրամիտի մօտ
գտնվող թիւրքաց զորաբանակը:

ԹԻՒՐԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԾՈՒՐԸ
(Պետ. Հեռ. Գործ.)
26 մայիսի
ՕԴԵՍՍԱ. — Օգնության մօտ ականի կղզւոյ
թիւրքական ՄԵՂԻՔԻՆ յաճախող երկու-
յնան բազմաթիւ ջրից և բերին նաւա-
հանդուս առաւելութեան ուղղկութեամբ: Յա-
ժանաւ կը դրվի նաւաշինարանում վերա-
նորոգելու համար:
ԲՈՒՆԱՐԱՍ. — Բուսմանական հասարակու-
թեան մէջ յամառ լուրեր են պտտվում այն
մասին, որ Թիւրքերին և Գերմանիայի զորա-
կանները ծայրայեղ միջոցներ են գործ դնում
շտապով ազգամիջոց և փամբուշտ պատ-
րաստելու նիւթ մտցնելու Կ. Պոլսի, օրով-
հետեւ վերջինիս դրութիւնը առանց ազգա-
նիւթի ստանալու դարձել է անտեսելի:
Թիւրքերը պահանջում են նաև ուղարկել
բնիկ և կէրտի, որպէսզի փոխարինեն
գարածուխին, այլապէս նաւատորմը և
գինեւորական զորամասերը չեն կարող գոր-
ծել:
(Լրագրի ներքին)
Փոքր Ասիա են արտաբերվ 5000 հայեր,
մեծ ժամանակ ինտելիգենտներից:
Դաշնակիցները պատրաստվում են
զօրք հանել ասիական տիւր: Զօրքերով լի
նաւեր են գալիս:
Բազմաթիւ լուրեր են մեծ քա-
նակութեամբ գերմանական վազմները, ո-
րոնք դնում են Թիւրքիւ: Այդ վազմները
կողի են կրկնակի պատերով, ըստ որում
զրաւք արանքը լցված է եղել պիւրկերի-
նով:
Թիւրքերը թողել են Ադրիանապոլիսը:
Արեւ. թիւրքերը զինաթափ են արված: Թըն-
դանքները տարված են Իսթրանբուլ:

ՀԱՄԱՇԽԱՐԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ
—
ՈՒՆԱ-ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՆԱ-ԱՌԱՏ-
ԻՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ
(Պետ. Հեռ. Գործ.)
26 մայիսի
ՊԵՏՐՈՎՐԱԴ. — Պաշտօնական Գերազայն
Զօրաբանաւոր շտաբի կողմից:
Շաղկի շրջանում թշնամին ստա-
նալով օգնութիւն և փոփոխելով իր
զօրաւորների դիրքերը, յամառ յար-
ձակումների դիմաց Բուրլիկ ուղղու-
թեամբ: Մայիսի 25-ին մեր զօրքերը
թողին այդ գիւղը և ետ քաշվեցին
Շաղկի առաջ գտնվող դիրքերը:
Ստորին Դուրբանում մեր առաջնա-
դպրոցը զարկանում է բաւականին
աշուր:
Վիլայի ձախ արվում գերմանացիք,
օգտվելով այն հանգամանքից որ քա-
մին փչում էր մեր կողմը, նորից
փորձեցին թռուսաւորել մեր զօրքերին
խեղդող գազով:
Դալիցիայում շարունակվեց յամառ
կռիւ: Վիլայի ձախ արվում, ուր մա-
յիսի 24-ին թշնամուն աշուղկեց ետ
մեղ մեր զօրքերին, սակայն հաւա-
յարձակումների ժամանակ մենք մի
օրում այստեղ ձեռք ձգեցինք մօտ
2000 զինու:
Դնէստրի զօրաճակատում կռիւները
տեղի էին ունենում մայիսի 24-ին և
25-ին Տիւմէնիցայ և Լուկան գետերի
միջև: Փրկաչէվի մօտ մենք գերեցինք
մօտ 300 զինուոր 6 օֆիցերի հետ և
վերջինք 2 զինակազմի:
Դնէստրի ձախ արվում, Ժուրալայի

կերպով տարածվում են իւրիկ, սուբրձի և պղպուղի կեղծման եղանակները։

Գովի իւրը վերացվում է դործածման հետ հիշքի և սովորաբար վաճառվում է մարգարէի իւրը, որ պատահաւորաւ են կենդանիներին տակօրներէրէ և ճարպիկը։

Մարգարէի իւրը եթէ վաճառվում է սահմանափակ հսկողութեան տակ, ահաւաս է։ Սակայն կան իւրագործներ, որոնք մարգարէի իւրը պատահաւորաւ են ստակած շնորի և ձիւրի ոսկորներէ և ճարպիկը, և այդ տեսակ իւրը վաճառուէր է առողջութեան համար։ Պետրոգրադում 1922 թ. «Քրաք» իւրիկ վերցած նմանիւրից միայն 363,5% էին չը կեղծված։ Այսինքն այլ կերպ ասած՝ Պետրոգրադի իւրակաւաւորներն «Քրաք» կալիպիլի իւրիկ» իւրագործին իւր 100 ֆունտից 63 1/2 ֆունտը կեղծված է։

Աղացած սուբրձը կեղծվում է շատ ցանազան կերպ։ Կաշուի ծառի կաղնիկներով, ապիտակ զաւարով, կաշուի դառաղիւն ու թթւատուով, փայտի թեփով և միշտ իսկ ձեռք խորոված լիւրջով։ Սուբձի արեւտական հատիկները պատահաւորաւ են շերտաւոր դեղնաշուրթ կամ միւրաքանաչաւուն կաւից, որին որոշ ձև են տալիս և ապա չորացնում։

Իսկական ու կեղծ սուբձի հատիկներին փայլ են տալիս, և սպառողը, որ սովոր է փայլուն տեսք ունեցող սուբձին, չէ վերցնում լաւ, բնական, սակայն փայլ չունեցող սուբձը։

Անատարիկ օրինակը։

Մօսկվայի մի անտորական տուն բերել տուցէ լաւ յատկութեան սուբձ հինգ Արեւելեան Հնդկաստանից, որպէսզի աւերորդ չը վաճարէ գիւրմետացիներին միջրդուէրէն համար և ունենայ մօրքը լաւ ապրանք։ Սուբձը Օրիսակայ վայրով ստացվեց Մօսկվա և առաջադրվեց մանր առևտրականներին։ Սուբձը անողորմիկ ապրանքը, հոտ արին է, վաճակել օր ապրանքը տեսք չունի, հոտացան։ Տըրը վաճեց տեսք տալ սուբձին։ Բայց օրովնտի Մօսկվայում այդ բանի համար յարմարութիւններ չը կան, հարկեց հետեւել հասարակ միջոցով Սուբձը ածեցին դարկիւրի մէջ, բայց ոչ լցված, անցին նաև արձակի պոլմներ, և ծառայողները սուբձով և արձակի կոտորներով ոչ բոլորովին լի պարկերը լաւ թափ տուին ու նարեցին Այս օգնեց. սուբձը հարկելուց տեսք ստացաւ ու վաճառվեց։

Ինչ միջոցներէ գիմի կեղծման դէմ։

Արմատուցում կեղծման դէմ մաշտակուղ զլուտաւ միջոցներն են՝ բացի սպառողական ընկերութիւններէ և գոյններէ իւրմբակցութիւններէ, քաղաքային հսկողութիւնը կենսական միջոցներով վրա, միաժամանակ և լաւ կալմակերպած ըրմիական կայանները կենսական միջոցներին հետազոտութեան համար։

Նաև մի երեք-չորս պետութիւններով գոյութիւն ունի կեղծման վերաբերեալ գեղեցիկ օրէնսդրութիւն։

Օրինակ՝ Շվեյցարիայում, օրէնքին համաձայն, անտարականները մարդկան իւրիկ արմանի վրա փակցնում են յայտարարութիւն «մարդարէն», որպէսզի գոյուր գլտեւայ, որ դա իսկական իւր չէ։

Պալիպատու կենսական միջոցներին վաճառման հսկողութիւնը յատուկ օրէնքով տուած է միմեանից միմեանքային անկախ հաստատութիւններին, այն է՝ բժշկական պաշտօնականներին, սանիտարական մասի տեսչին, չափերի ու կշիռների վրա հակիչ պաշտօնականներին և օտարիկներին։

Կեղծման, ծախի և չափի մէջ խաբելուն համար արմանված են մեծ տուգանքներ։

այս դէմ օրէնք է հրատարակված, և դրա դարձադրանքն համար հսկում է և հրապարկն հրապարակողն զաշակակցութիւնը:

Պատմի ամիսաբարձր չափը, որ ամառնական է և առողջութեան համար վնասակար կենսական սխիւքները պատրաստելուն համար, Շվեյցարիայում՝ բանտ 2 տարի և տուգանք 1135 ր., Ֆրանսիայում՝ բանտ 2 ամս. մինչև 2 տարի և տուգանք՝ 187 ր. 50 կ. մինչև 375 ր., Աւստրիայում՝ բանտ 1 ամս. մինչև 5 տ. և տուգանք մինչև 37500 ր., Անգլիայում՝ բանտ ծանր աշխատանքներով մինչև 6 ամիս Գերմանիայում՝ բանտ, կտրուտ ընդարձակացիական իրաւունքներ է բանտարկեցիկին ուղղիչ ասան մինչև 5 տարի, եթէ հետևածը լինի մարմնի ծանր վնասուածք կամ մահ, Ռուսաստանում՝ միայն բանտարկեցիկն ու՛ր 3 ամիսից աւել, կամ տուգանք 300 ռուբլիով ո՛ր բարձր:

Միջին դարերում կեղծումը համարվում էր աւելի ծանր յանցանք, քան զոգոք խիւսնի և ֆարսապատանու խաբարը. այդ բանի համարատալին անգող պատժում էին մարմնին ծանր վնասուածք տալով, իսկ երկրորդ անգամ մահով:

Եւրոբարբրոս (Գերմանիա) 1444 թ. խտրողիչ վրա այրեցին զաֆրանը կեղծող կենսադին և նոյնի անող երգը հագը էլ կեղծարար թաղեցին: Աուստրիացու կեղծող հացթուխին իր անկասուն կշեռքով ու կեղծած ալիւրով վրային ջրահեղած արին Հանստի վրա 1452 թ. կեղծողը գինեկաւածին առարկեցին խմիլ իր կեղծած գինու անագին բանակիցութեւնը, օրից է մահացաւ:

Ինչ զմարբերում է մասնատրապէս Ռուսաստանին, օրքան էլ մեզ մօտ կեղծումը մեծ չափի է հասել, նոյնքան թիւյր

Типографія Канцеляріи Намѣстника Его Императорскаго Величества на Кавказѣ, Лорисъ-Меликовская улица, домъ казенный